

RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV SØKNADER OM TILSKUDD TIL BYGGING AV SKOGSVEIER I AUST- OG VEST-AGDER

Fastsatt av Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder 07.04. 2017 med hjemmel i Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Innhold

1. Bakgrunn	
2. Lov og forskriftsgrunnlag	3
3. Krav til søknaden	3
3.1 Byggeplan	4
3.1.1 Senterlinje	4
3.1.2 Detaljkart	4
3.1.3 Lengdeprofil	4
3.1.4 Byggebeskrivelse	4
3.1.5 Stikkrenneplan	4
3.2 Avtale om kostnadsfordeling, gjennomføring og framtidig vedlikehold	4
3.3 Oversiktskart	5
3.4 Lønnsomhetsberegning	5
3.5 Godkjenning	5
3.6 Stikkrenner	5
4. Prioritering av skogsbilveier med tilskudd	5
4.1 Veistandard og byggeteknikk	5
4.2 Traktorveier	6
4.3 Skoginteresser i veien	6
5. Fastsetting av prosentsats for tilskudd	6
5.1 Produktivt skogareal	6
5.2 Kubikkmasse i h.kl. IV og V,	6
5.3 Antatt årlig hogstkvantum	6
5.4 Samarbeidstiltak	6
5.5 Veiklasser	6
5.6 Trebruer	7
5.7 Tilskuddsnivå	7
6. Andre forhold og forutsetninger for tildeling av tilskudd	7
6.1 Tiltak på deler av skogsveianlegg	7
6.2 Minimum kostnad	7
6.3 Vedlikeholdsplikt	7
7. Frister for innsending og behandling av søknader	7
8. Om innsending av søknad om tilskudd	8
8.1 Søknad fra skogeier	8
8.2 Kommunens innsending av søknad	8
8.3 Registrering av byggesøknad og søknad om tilskudd i ØKS (Økonomisystemet for skogordningene)	8
9. Kontroll og oppfølging underveis i bygginga	8
10. Klage	8
11. Dispensasjon	8

1. Bakgrunn

Fra 01.01. 2007 ble vedtaksmyndigheten for tilskudd til bygging av skogsveier og tilskudd til drift med taubane, hest o.a. flyttet fra kommunen til Fylkesmannen. Kommunens ansvar for prioritering av tiltak innenfor disse formålene, oppfølging av veianlegg gjennom anleggsperioden og kontroll videreføres.

Fra 01.01.2016 ble Fylkesmannsembetene i Aust- og Vest-Agder slått sammen. Hvert av embetene har tidligere hatt egne retningslinjer for denne tilskuddsforvaltningen. Det nye embetet som omfatter begge fylkene nødvendiggjorde harmonisering av strategier og praksis med utarbeidelse av nye retningslinjer.

2. Lov og forskriftsgrunnlag

Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket inneholder bl.a. følgende om tilskudd til veibygging, jf. forskriftens § 3, § 5 og § 9:

- Det kan gis tilskudd til nye eller ombygging av eksisterende skogsveier når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.
- Det kan bare gis tilskudd til veier som er godkjent etter den til enhver gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål, eller etter plan- og bygningslovens bestemmelser.
- Veiene skal bygges i samsvar med gjeldende normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse, fastsatt av Landbruksdepartementet.
- Før anleggsarbeidet settes i gang skal det foreligge en byggeplan som kommunen har godkjent.
- Det er et krav at veien blir vedlikeholdt til den standard som den ble opprinnelig bygd.
- Det kan settes vilkår for utbetaling av tilskudd til det enkelte tiltak, vilkårene må være i samsvar med tiltakenes formål.
- Ved fellestiltak skal det foreligge en skriftlig avtale mellom deltakerne om fordeling av kostnader og ansvar i forbindelse med tiltakets gjennomføring, og evt. vilkår som blir knyttet til senere oppfølging og vedlikehold.
- Det kan fastsettes søknadsfrist når det er hensiktsmessig ut fra prioritering av tilskudd.
- Utgifter til planlegging som står i rimelig forhold til kostnadene med tiltaket, kan inngå i tilskuddsgrunnlaget.
- Minst 10 % av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent.

Behandling og prioritering av søknadene skal samtidig foregå ut fra forskriftens formål, jf. forskriftens § 1 som inneholder følgende:

”Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskapning i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.”

3. Krav til søknaden

Søknad om tilskudd til veibygging skal skrives på skjema LDIR-903 B utarbeidet av Landbruksdirektoratet. Skjemaet finnes på direktoratets hjemmesider www.landbruksdirektoratet.no jf. [skjema LDIR-903 B](#). Det er viktig at skjema for søknad om tilskudd fylles ut nøyaktig og at nødvendige kart og byggeplan er vedlagt for å kunne behandle og prioritere søknaden.

3.1 Byggeplan

Byggeplan for skogsbilveier skal godkjennes av kommunen og legges ved søknaden om tilskudd. Byggeplanen skal inneholde viktige detaljer for gjennomføringen av prosjektet som for eksempel byggekvalitet. Krav til innhold og detaljeringsgrad i byggeplanen vil variere med størrelsen og vanskelighetsgraden av prosjektet, jf. krav til byggeplan på skjema LDIR-903 B Søknad om tilskudd til veibygging.

En byggeplan skal inneholde minst arbeidsbeskrivelse med byggeteknikk og oppgave over planlagt tykkelse og kvalitet på bærelaget. Det skal også angis kvalitet og massesortiment på slitelaget. Større bruer skal prosjekteres for seg og inneholde nødvendige skisser og tegninger av brukar og brua, og angi lengde og totalvekt den skal bygges for.

Det er ikke krav om egen kostnadskalkyle i byggeplanen for anlegg som skal ut på anbudskonkurranse. Dersom anlegget skal utføres av byggherren selv, familie eller lignende forhold ved egeninnsats, skal det foreligge kostnadskalkyle sammen med byggeplanen fra veiplanlegger.

For mindre korte avkjøringer som tømmeleveringslommer/velteplasser er det tilstrekkelig byggeplan at det foreligger målsatt standard typetegning fra Normaler for landbruksveier eller tilsvarende i tillegg til angitt byggeteknikk.

Veiplan og byggeplan som ligger til grunn for søknaden om tilskudd skal være utarbeidet av sertifisert veiplanlegger eller person med tilsvarende kompetanse og skal kvalitetssikres av kommunen.

Traktorveier veiklasse 7 er unntatt formelt krav til detaljert byggeplan. Kommunen kan selv velge å kreve slik plan ved større prosjekter og vurdert behov.

3.1.1 Senterlinje

Stykket senterlinje, dokumentert og inntegnet på kart.

3.1.2 Detaljkart

Kart med veiens beliggenhet på detaljkart i målestokk 1:10 000 eller større.

3.1.3 Lengdeprofil

Lengdeprofil kan unntas fra byggeplanen for veier uten kritiske stigningsforhold. Kritiske stigningsforhold har en der stigningen avviker med mindre enn 2 % fra det maksimalt oppgitte for den enkelte veiklasse i veinormalene.

3.1.4 Byggebeskrivelse

Detaljert arbeidsbeskrivelse kan erstattes av generelt tverrprofil med angivelse av massekvaliteter og lagtykkelse for bærelag, evt. forsterkingslag og avretningslag for hele veien eller for de enkelte strekninger med lik oppbygging og byggemetode.

3.1.5 Stikkrenneplan

Stikkrenneplanen skal angi plassering av stikkrenner, dimensjon og skråstilling. Stikkrenneplan inngår normalt i arbeidsbeskrivelsen.

3.2 Avtale om kostnadsfordeling, gjennomføring og framtidig vedlikehold

For gjennomføring av skogsveiprosjekter er det nødvendig med byggeledelse med oppfølging av prosjektet underveis. Person eller foretak som er ansvarlig for byggeledelse skal merkes av i søknaden, enten dette er veiplanlegger, foretak, formannen for veianlegget eller annen person. For prosjekter med mer enn en eier skal det foreligge underskrevet avtale om framtidig vedlikehold.

3.3 Oversiktskart

Kart i målestokk 1:50 000 med avmerket skogområde som veianlegget omfatter, hele nytteområdet, eldre veier i eller nær området, veiens startpunkt (merkes 0) og veiens endepunkt (merkes X), jf. også skjema LDIR-903 B for detaljert inntegning.

3.4 Lønnsomhetsberegning

Lønnsomhetsberegning skal minimum inneholde økonomisk resultat av veibyggingen ut fra forventede inntekter av tømmer i veiens dekningsområde fratrukket driftsutgifter og veikostnader. Evt. kan det brukes lønnsomhetsprogrammer o.l. beregningsmetodikk som viser lønnsomhet med alternativ bruk av skogfond og tilskudd.

3.5 Godkjenning

Kopi av godkjenningen av skogsveien skal vedlegges søknaden.

3.6 Stikkrenner

Stikkrenner skal dimensjoneres etter nedbørs- og avrenningsforholdene ved 25 – 50 årsflommen (Q 25 -50) i det aktuelle området. Minste indre diameter settes til 400 mm på skogsbilveier siden Agder er spesielt utsatt for nedbør med ekstrem intensitet. I risikoområder for løsmasseskred er det viktig å bruke kort avstand mellom stikkrennene og rør med tilstrekkelig dimensjoner. For stikkrenner som bare har dreneringsfunksjon og på traktorveier kan dimensjonen reduseres til 300 mm.

I spesielt utsatte risikoområder eller områder der tiltaket kan gi økt fare for flom, erosjon eller løsmasseskred må NVE konsulteres og deres anbefalinger for dimensjonering følges både i byggevedtak og byggeplan.

Dersom stikkrenner/kulvertrør benyttes i bekker/vassdrag som er fiskeførende må det stilles krav til at rørene overdimensjoneres og legges tilstrekkelig dypt slik at bunnen forblir permanent dekket av grus og stein, eventuelt horisontal kulvert der utløpet senkes ca. 0,1 - 0,2 D (D = diameter/høyde) under eksisterende bunn, slik at fisk og andre ferskvannsorganismer kan passere uten hindring.

4. Prioritering av skogsbilveier med tilskudd

Skogsveier som ikke gir grunnlag for regningssvarende drift inkludert veiens byggekostnader skal normalt ikke tildeles tilskudd.

Snu-/leveringsplasser, vendehammere som bygges i direkte tilknytning til offentlig vei og som bygges for å få tømmerleveringen unna offentlig vei som trafikksikkerhetstiltak, kan vurderes mer fleksibelt og underlegges en bredere samfunnsøkonomisk og trafikksikkerhetsmessig vurdering.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder legger spesielt vekt på følgende forhold for prioritering av søknader om tilskudd til bygging av skogsveier, jf. forskriftens § 3:

4.1 Veistandard og byggeteknikk

Skogsbilveier prioriteres med tilskudd der helårs bilvei (veiklasse 3) med høy bæreevne for tømmerbil med henger gis høyest prioritet. Dette er skogsbilveier som skal tåle trafikkbelastning av tunge kjøretøy, høy utkjøringsintensitet fra skogsdrifter med stor mengde tømmer og som gir permanente veier med lave framtidige vedlikeholds- og ombyggingskostnader. Nyanlegg og ombygging prioriteres likt og etter samme kriterium. Veiklasse 4 (sommerbilvei) prioriteres noe lavere.

Veiklasse 5 (sommerbilvei for tømmerbil uten henger) er unntaksløsning og prioriteres lavt

Det er i utgangspunktet et generelt lokalt krav at bilveier med tilskudd bygges med bærelags- og slitelagskvalitet av knust fjell på enten fjellskjæring, steinfylling eller duk/geonett. Det stilles ikke krav til knusing eller bearbeiding av bærelaget der sprengning fra sidetak gir brukbar fraksjon til

kombinert overbygning/bærelag. – Såkalt sprengsteinsvei. Det er tilleggskrav om å bruke vibrovals for komprimering av bærelaget før utlegging av slitelaget. Denne byggeteknikken gis prioritet ved fastsetting av tilskuddsprosent. Annen byggeteknikk (beskrevet i byggeplanen for det enkelte prosjekt) som likevel tilfredsstillende veinormalenes krav, utgjør unntak i skogsveibyggingen i Agderfylkene og prioriteres lavere ved tildeling av tilskudd.

4.2 Traktorveier

Traktorveier gis lavere tilskuddssats enn bilveier. Forutsetningen for tilskudd til traktorvei er veiklasse 7 (tung traktorvei) med helårs bæreevne for lassbærer.– Bygd som sprengsteinsvei eller med annet godkjent byggemateriale som bærelag av tilsvarende kvalitet. Traktorveier med viktig adkomstfunksjon prioriteres. Med viktig adkomstfunksjon menes adkomstveger (basveger) som dekker et helhetlig skogområde for en eller flere skogeierdommer.

4.3 Skoginteresser i veien

Skogsveier der skogbruksinteressene er dominerende prioriteres framfor veier med vesentlige utmarksinteresser og andre landbruksinteresser.

Det er skogbruksinteressene som utgjør tilskuddsgrunnlaget for skogsveien.

5. Fastsetting av prosentsats for tilskudd

Tilskuddet beregnes ut fra en fastsatt prosentsats for det enkelte veianlegg. Følgende forhold legges vekt på ved fastsetting av størrelsen på prosentsats for tilskuddet:

5.1 Produktivt skogareal

Størrelsen på produktivt skogareal i veiens dekningsområde.

5.2 Kubikkmasse i h.kl. IV og V,

Kubikkmasse i h.kl. IV og V, eldre produksjonsskog og hogstmoden skog i veiens dekningsområde.

5.3 Antatt årlig hogstkvantum

Antatt årlig hogstkvantum i veiens dekningsområde.

5.4 Samarbeidstiltak

Skogsveier hvor planlegging og bygging gjennomføres som fellestiltak gis prioritering ved fastsetting av tilskuddsprosent.

5.5 Veiklasser

Tilskuddsprosenten fastsettes for de ulike veiklasser etter følgende prioritet:

5.5.1 *Helårs bilvei*

Helårs bilvei veiklasse 3 (eventuelt veiklasse 2) med høy standard som skal kunne trafikkeres med lass hele året. Dette er skogsbilveier som skal tåle stor trafikkbelastning av tunge kjøretøyer.

5.5.2 *Bilveier som bygges for transport av tømmer i barmarksperioden*

Veiklassen (veiklasse 4) bør bare bygges i områder der tømmerkvantum og transportavstand tilsier biltransport, men der terrengforhold og tilgjengelige ressurser ikke gir økonomisk grunnlag for å bygge en helårsvei.

5.5.3 Sommerbilvei for tømmerbil uten henger beregnet for tømmertransport utelukkende i barmarksperioden

Veiklassen (veiklasse 5) må bare bygges på steder der det ikke er teknisk mulig eller økonomisk forsvarlig å bygge i en høyere veistandard. Denne veiklassen skal bare brukes i unntakstilfeller og prioriteres lavt i tilskudd.

5.4.4 Traktorveier (tunge traktorveier) veiklasse 7.

Det er en forutsetning med helårs bæreevne for lassbærer og byggeteknikk av sprengstein eller materiale med tilsvarende bæreevne.

5.6 Trebruer

Spesielle trebruprosjekter kan prioriteres med økt tilskuddssats for å stimulere til økt bruk av tre som byggemateriale.

5.7 Tilskuddsnivå

Følgende tilskuddsnivå brukes som retningsgivende ved fastsetting av tilskuddsprosent:

Veiklasse	Prosent
Helårs bilvei (veiklasse 3)– stor trafikkbelastning med tunge kjøretøyer	30 – 50 %
Sommerbilveier (veiklasse 4) med trafikk begrensninger for tømmerbil	30 – 40 %
Sommerbilvei (veiklasse 5) for tømmerbil uten henger	25– 35 %
Traktorveier (veiklasse 7) tunge traktorveier	25– 35 %

6. Andre forhold og forutsetninger for tildeling av tilskudd

6.1 Tiltak på deler av skogsveianlegg

Ombygging av del av skogsvei som heving av bæreevne over strekning, utbedring av kurve, avkjørsel, stigning, veibredde, stikkrenner, bru mv. og snuplass,– kan tildeles tilskudd dersom øvrig del av veianlegget har tilfredsstillende standard og tiltaket for øvrig oppfyller formålet med tilskudd til veibygging.

6.2 Minimum kostnad

Minimum kostnad for søknad om tilskudd skogsveier og tiltak på skogsveier settes til **kr 60 000**.

6.3 Vedlikeholdsplikt

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder stiller som vilkår ved tildeling av tilskudd at veien vedlikeholdes i den standard og veiklasse den er bygd i 25 år. Den generelle vedlikeholdsplikten framgår av forskrift om tilskudd til nærings og miljøtiltak i skogbruket. Fylkesmannen gjennomfører i samarbeid med kommunen vedlikeholdskontroll av skogsbilveinettet i den enkelte kommune etter egne rutiner og rulleringsplan.

7. Frister for innsending og behandling av søknader

Frist for innsending av søknadene fra kommunene til Fylkesmannen settes med en oppsamlingsfrist til **1.februar** det enkelte år. Søknader kan deretter sendes fortløpende utover året etter ferdigbehandling i kommunen. De etterfølgende søknader behandles og prioriteres etter første mann til mølla prinsippet så lenge årets bevilgning rekker og inn til Fylkesmannen gir stoppvarsel for året.

8. Om innsending av søknad om tilskudd

8.1 Søknad fra skogeier

Skogeier sender søknad om tilskudd med nødvendige vedlegg til kommunen. Skjema LDIR 903 B.

8.2 Kommunens innsending av søknad

Endelig søknad om tilskudd sender kommunene til Fylkesmannen på søknadsskjema LDIR-903

B med vedlegg på e-post til: fmavpost@fylkesmannen.no

eller unntaksvis som papirkopi til:

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder, Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal

Fylkesmannen behandler søknadene etter hvert som de kommer inn fra kommunene med svar innen 3 uker. Svarbrev sendes som standardisert tilsagnsbrev til søker med kopi til kommunen.

8.3 Registrering av byggesøknad og søknad om tilskudd i ØKS (Økonomisystemet for skogordningene)

Søknad om bygging og byggetillatelse registreres av kommunen i ØKS før det søkes om statstilskudd. Kommunene skal videre registrere og laste inn den innsendte tilskuddssøknaden skjema LDIR-903 B, byggeplanen, eventuelle andre dokumenter/notater av betydning for vurderingen av søknaden og kartskisser. Søknadsbildet i ØKS inneholder merknadsfelt der kommunen kan skrive inn merknader. Eksempelvis kommunens anbefaling-prioritering av søknaden, forhold knyttet til byggingen som påvirker kostnad, byggetekniske forhold, befaringer, kontroller undervegs mm..

9. Kontroll og oppfølging underveis i bygginga

For å sikre at byggingen av skogsveien skjer i samsvar med veinormaler og byggeplan og at arbeidet gjennomføres med høy kvalitet er kontroll og oppfølging gjennom byggeperioden helt nødvendig. Kommunen er ansvarlig både for sluttkontroll og for kontroll underveis ved bygging og ombygging av skogsveier med tilskudd.

Resultatkontrollen av ferdigstilte veier registreres i ØKS.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder ønsker å delta på flest mulig sluttbefaringer av større bilveiprosjekter i begge fylker. Vi ønsker derfor tilbakemelding fra kommunene når tidspunkt for avslutning (kontroll og godkjenning) og overlevering av veianlegg til veieier nærmer seg, helst med så god tid i forkant som mulig. I denne forbindelse understreker vi at det er kommunene som har den formelle godkjennerollen.

10. Klage

Vedtak av Fylkesmannen kan påklages til Statens landbruksforvaltning, jf. forskriftens § 11 og forvaltningsloven.

11. Dispensasjon

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra disse retningslinjene.